

Verhältnisse zur Ruhe gehen und erst am Nachmittag, nachdem die optimalen Bedingungen schon einige Stunden geherrscht haben, völlig ausgeruht sind. Es ist ja einleuchtend, dass die nächtliche Aktivität am Tage kompensiert werden muss.

Zitierte Literatur. HOFFMAN, B., 1917, Der Gesang und anderes von unserm Mauersegler (*Cypselus apus* L.). Journal f. Ornith. 65 s. 459—464. — HORTLING, I., 1929, Ornithologisk Handbok. Helsingfors. — NIETHAMMER, G., 1938, Handbuch der deutschen Vogelkunde. I. Leipzig. — PALMGREN, P., 1932, Ein Versuch zur Registrierung der Intensitätsvariation des Vogelgesanges im Laufe eines Tages. Ornis Fennica 9: 68—74. — SCHUSTER, L., 1921, Über Zuruhegehen und Abzug des Turmseglers im Sommer 1920. Orn. Monatsberichte 29: 30—31. — SUOMALAINEN, H., 1939. (Mitteilung). Ornis Fennica 16: 1.

Eestiläis-suomalaiset lintutieteilijäpäivät Tartossa 3.—5. VI. 1939.

OLAVI KALELA.

Viime kevättalvella S. L. Y. sai Tarton Yliopiston „Loodusuurijate Selts'iltä“ kutsun lähemmin sovittavana ajankohtana saapua toisille eestiläis-suomalaisille lintutieteilijäpäiville Tarttoon; ensimmäisethän pidettiin Helsingissä toukokuulla 1937.

Kutsua seurasi 13 suomalaista ornitologia, jotka kesäk. 2 p:nä matkustivat hl. „Suomella“ Tallinaan. Täällä heidät lausuivat tervetulleiksi maist. A. JÜRIS, joht. JUTA REHANE ja rva LINDA RANNAK. Maist. JÜRIS seurasi retkeläisiä myös junamatkalla Tarttoon, jossa vastassa olivat L. U. S:n puheenjohtaja Tarton Yliopiston rehtori H. KAHO sekä ornitologisen jaoston puolesta prof. ja rva I. PIIPER, konservaattori ja rva J. LEPIKSAAR, maist. N. O. MIKELSAAR, maist. E. KUMARI ym. Retkeläisten majoituttua „Grand Hotel“iin nautittiin yhteinen iltatee ylioppilaskahvilassa.

Varsinainen kongressipäivä oli 3. VI. Se alkoi L. U. S:n ornitologisen jaoston kokouksella. Rehtori KAHON lausuttua tervehdyssanat ja prof. VALIKANKAAN vastattua niihin suomalaisten osanottajien puolesta alkoivat esitelmät. Prof. PIIPER esitti sangen yksityiskohtaisen katsauksen Eestin ornitologiseen tutkimukseen maan itsenäisyyden aikana. Monipuolisessa tutkimusohjelmassa on faunistiikka ollut etualalla. Kootusta laajasta aineistosta on vain vähäinen osa toistaiseksi voitu julkaista. Toisen esitelmän piti konservaattori LEPIKSAAR Eestin linnuston kehityshistoriasta. Näitä seikkoja voidaan suhteellisen runsaiden subfossiilien perusteella suoranaisesti seurata, joten eläinmaantieteelliset johtopäätökset voidaan, päinvastoin kuin meillä yleensä on asianlaita,

päättelevän menetelmän rinnalla perustaa todellisiin löytöihin. Paitsi varsinaisiin geologiin vaiheisiin kiinnitettiin erityistä huomiota linnuston myöhäisaikaisiin muutoksiin, varsinkin niihin, joihin kulttuurimaiseman kehitys on johtanut. Suomalaisten puolesta esitelmöi rehtori E. MERIKALLIO Suomen Jäämerenrannikon linnustosta valaisten esitystään runsain varjokuvin.

Kokousta seurasi tutustuminen eläintieteelliseen laitokseen prof. PIIPERIN johdolla. Museon kokoelmissa herättää suomalaisen katselijan erityistä mielenkiintoa aineiston osittainen ryhmittely eri biologisia näkökohtia silmälläpitäen. Kotimainen selkärankaikokoelma on sangen edustava ja ornitologin huomio kiintyy myös eri lintulajien kohdalle asetettuihin niiden kokonaislevinneyttä kuvaaviin havainnollisiin karttakkeisiin. Kiertokäynnin väliajoilla tutustuttiin L. U. S:n kirjastoon ja maist. MIKELSAAR selosti yhdistyksen ornitologisen jaoston toimintaa. Kun lintufaunistisen arkiston järjestely meillä viime aikoina on ollut aktueeli oli erityisen mielenkiintoista tutustua vastaavaan työhön veljesmaassamme. Tutkimusta varten maa on jaettu ruutuihin jotka vastaavat topografisia karttalehtiä. Käyttämällä eri merkkejä pesiville, muuttaville, talvehtiville ym. lajeille saadaan ensi orientoitumista varten havainnollinen kuva eri lajien levinneisyydestä. Myös vastaava originaali-aineisto on erittäin yleiskatsauksellinen ja tutkimuksia ja jatkettu myös kvantitatiiviseen suuntaan. Esitys vahvisti prof. PIIPERIN historiallisesta katsauksesta saatua käsitystä määrätietoisesta, moderneja menettelytapoja noudattavasta tutkimustyöstä, jonka jatkamista ja loppuunsaattamista suomalaiset virkaveljet jo omienkin tutkimustensa kannalta jäävät mielenkiinnolla odottamaan.

Myöhemmin päivällä saatiin rehtori KAHON opastuksella tutustua Yliopiston päärakennukseen, josta seurasi jalkamatka Toomemäen puiston kautta Yliopiston kirjastoon.

Illalla tarjosi L. U. S. juhlaillalliset „Sinimandria“-ravintolassa. Isäntien puolesta puhui prof. PIIPER, suomalaisten puolesta vastasi prof. NYBERG.

Päähuomio oli näillä ornitologipäivillä kuitenkin kiinnitetty retkeilyihin. Samalla kun niiden järjestely edelleen osoitti kongressin erinomaista organisoitua ne tarjosivat suomalaisille osanottajille enemmän ja monipuolisempaa nähtävää kuin varmaan kukaan oli lähtiessään voinut odottaa niin lyhytaikaiselta vierailulta.

Ensimmäisenä retkeilypäivänä 4. VI. suoritettiin moottorivenematka Emajokea pitkin Peipusjärvelle ja täältä edelleen autobussimatka yliopiston metsäharjoitteluaseman, Kastre-Peravallan metsiin. Heti kaupungin ulkopuolelle päästyä herättivät retkeilijäin huomiota Emajoella ravinnonhaussa lentelevät mustat iirat, joita läheisellä Arda-järvellä pesii yhteiskunta. Haaslavan luona n. 10 km Tartosta poikettiin katselemaan komeassa vanhassa kuusi-mäntymetsikössä pesivää h a r m a a h a i k a r a -koloniaa ja edempänä, Kavastun moision luona pesivää k a t t o h a i k a r a p a r i a. Näitä lintuja nähtiin matkan varrella useammassa paikassa. Kun Kavastu oli ohitettu vaihtui siihenastinen viljelysseutu pian laajoihin luonnonniittyihin ja soihin; varsinkin Koosajoki-nimisen Eman suuhaaran varrella luonto oli varsin erämaista. H a r m a a h a i k a r o i t a nousi usein moottoriveneen edestä lentoon ja kauempana suolla nähtiin kurkiparvi. Kun oli tehty pieni kierros

Peipusjärvelle noustiin Emajoen pääsuuhaaraa ylös sekä poikettiin täältä Kallioelle ja Kallijärvelle vesimatkan päättyessä Aapnasaareen. Pääosa tätä matkaa on varsin rehevänluontoista ja vesilinnusto runsas sekä laji- että yksilömäärältään. Seuranneen maamatkan varrella retkeilijät saivat tilaisuuden läheltä tarkastella pikkukiljukotkaa, joka tien yläpuolella leijailtuaan istuutui läheisen männyn latvaan. Kastre-Peravallassa nautittiin päivällinen. Tilaisuuteen oli Tarton kaupunginjohtaja kenraali ALEXANDER TONNISON lähettänyt tervehdyssähkösanoman. Päivällisen jälkeen retkikunta hajosi pienempiin ryhmiin retkeilläkseen harjoitteluaseman rehevissä, osittain luonnonsuojelualueena säästetyissä metsissä. Metsäkauris esiintyy täällä runsaana, sininärhi nähtiin ja eräs osaretkikunta sai tilaisuuden tarkastella mustahaikaraparia. Ensimmäisen retkeilypäivän kuluessa tehtiin eräitä eestiläisiä isäntiäkin kiinnostavia havaintoja; niinpä tavattiin näissä seuduissa harvinaiset suokerttu, kirjokerttu ja mustarastas.

Toinen retki tehtiin 4. VI. Ahjajoen varrellä, joka seutu on tunnettu lukuisten kuningaskalastajien pesimäpaikkana. Kun ensin oli nautittu lounas „Malepartus“-täysihoidolassa laskeuduttiin Ahjajoen jyrkkätörmäiseen luonnonkauniiseen laaksoon. Täällä saatiin tutustua kuningaskalastajaan sen pesäpaikalla ja maist. KUMARI selosti lajin biologiaa koskevia perusteellisia tutkimuksiaan.

Kongressiohjelman lomassa retkeläisillä oli ollut tilaisuus tehdä ekskursionia myös Tarton komeisiin puistoihin, joiden linnustossa jo on melkoisesti meikäläisestä poikkeavia piirteitä. Niinpä metsävarpunen pesii niissä yleisenä ja useimmille retkeläisille ennestään outoja olivat varmaan nokkavarpunen, suotiainen, pähkinänakkeli, pikkusieppo ja idän-pajulintu.

Ornitologipäivien virallinen ohjelma päättyi Ahjajoen retkeen. Saman päivän iltana ennen paluumatkalle lähtöä nautittiin suomalaisten osanottajien toimesta yhteinen iltatee „Sinimandriassa“. Professorit VALIKANGAS ja NYBERG lausuiivat retkeläisten puolesta isännille sydämelliset kiitoksensa sekä esitivät seuranneessa keskustelussa toivomuksen pian saada nähdä eestiläiset kollegat vastavierailulla Suomessa.

Paluumatkalla viivytettiin päivä Tallinnassa. Tutustuttiin kaupungin nähtävyyksiin ja utteran oppaansa maist. JURIKSEN johdolla retkeläisillä vielä oli tilaisuus ornitologiseen havainnontekoon Katriorun puistossa, Lasnamäen klintillä sekä Piritan luostarin ympäristössä.

Retkikunnan pääosa palasi Helsinkiin „Aegnalla“ 6. VI.

